

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: ФИЛОСОФСКИ

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	П	0	2	0	1		
---	---	---	---	---	---	---	--	--

ПСИХОЛОГИЯ

Бакалавърска програма (код и наименование)

Ф	Ф	П	0	2	0	1		
---	---	---	---	---	---	---	--	--

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	2	2
---	---	---	---

(код и наименование) **СТАТИСТИЧЕСКИ МЕТОДИ В ПСИХОЛОГИЯТА – II ЧАСТ**

Преподавател: проф. д.п.с.н. Соня Карабельова

Асистент: гл. ас. д-р Милен Миланов

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост	Реферат	10
	Доклад/Презентация	10
	Курсов учебен проект	50
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	20
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	10
2.	Изследователска задача	50
3.	Изпит (теоретичен тест, практически тест)	40

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

Критерии за оценяване:	
Условията се обявяват в началото на всеки лекционен курс и се оформят както следва	
За оценка „Отличен“	задълбочено овладени и осмислени ключови и допълнителни знания и умения, познаване на информационните източници и дълбоко разбиране на материята, ясно изразено собствено мислене и аргументиране на решенията
За оценка „Много добър“	много добре овладени и осмислени ключови и допълнителни знания и правилно разбиране на материята, както и умения да прилага наученото като решава сложни задачи
За оценка „Добър“	овладени и осмислени ключови и допълнителни знания, умения да решава задачи, но без да може да ги развие до самостоятелно мислене и творческо приложение
За оценка „Среден“	усвоени ключови знания и решения на прости задачи

Анотация на учебната дисциплина:
<p>Курсът е задължителен и има за цел да подпомогне дизайна, провеждането, анализа и интерпретацията на данните и резултатите от психологическите изследвания.</p> <p>Обучението е ориентирано към придобиването на теоретични знания и практически умения за обработка и анализ на данни, а също така и интерпретация на резултати от прилагането на количествени параметрични статистически методи, използвани в психологическите изследвания.</p> <p>В рамките на семинарните занятия студентите изучават статистически пакет – SPSS, като развиват уменията си за обработка на данни. Статистическата програма също така помага за допълване на знанията от лекциите.</p> <p>В допълнение обучението е насочено към усвояване на умения за разработване на изследователски доклади, като на базата на реално психологическо изследване студентите могат да прилагат научените статистически методи.</p> <p>Курсът приключва с писмен теоретичен, практически изпит и разработка на писмена задача с описание, анализ и интерпретация на резултати от емпирично психологическо изследване ИЛИ с разработване на курсов проект.</p>

Предварителни изисквания:
Желателно е студентите да имат базисни познания за описателните и непараметричните статистически методи и техники.

Очаквани резултати:
<p>След завършване на курса студентите:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ще имат задълбочени познания за основните параметрични статистически техники и методи, които се използват в психологията; - ще развият уменията си за работа с програмата SPSS; - ще придобият умения за прилагане на коректни параметрични статистически методи при обработката на данни от психологически изследвания; - ще могат коректно да интерпретират данни от психологически изследвания - ще могат критично да оценяват резултати от психологически изследвания; - ще могат да изготвят писмени текстове, в които да интерпретират резултати от психологически изследвания.

Учебно съдържание

ЛЕКЦИИ

№	Тема:	Хорариум
1	Обикновена линейна регресия – определение, коефициент на регресия, интерпретация на резултатите. Оценка на адекватността на регресионния модел.	2
2	Въведение в параметричните статистически методи за проверка на хипотези. Същност, централна гранична теорема, стандартна грешка. Избор на коректен критерий.	2

№	Тема:	Хорариум
3	Параметрични статистически методи за проверка на хипотези. Т-тест за една извадка. Сравнение на средната аритметична стойност и стандартното отклонение на извадката и популацията. Анализ и интерпретация на резултатите.	2
4.	Т-критерий на Стюдънт за свързани извадки – вътрешногрупов дизайн.	2
5.	Т-критерий на Стюдънт за независими извадки – междугрупов дизайн.	2
6.	Свързани срещу независими извадки. Post Hoc тестове за множествени сравнения. Видове тестове - тест на Тюки, тест на Шефе. Сравнение на алтернативни процедури. Анализ и интерпретация на резултатите.	2
7.	Статистическа мощност на критериите за проверка на хипотези. Определение. Компоненти на анализа за статистическа мощност. Начини за повишаване на мощността. Приложения.	2
8.	Анализ на вариациите – логика, етимология. F-критерий на Фишер. Еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA) - вътрешногрупов дизайн.	2
9.	Анализ на вариациите – логика, етимология. F-критерий на Фишер. Еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA) - междугрупов дизайн. Сравнения Post Hoc тестове за множествени сравнения. Размер на извадките. Значимост на експерименталните ефекти. Анализ и интерпретация на резултатите.	4
10.	Двуфакторен дисперсионен анализ (Two Way ANOVA). Множествени сравнения. Очаквана средна стойност на квадратите. Значимост на експерименталните ефекти. Анализ на размера на извадките. Анализ и интерпретация на резултатите.	4
11.	Анализ на вариациите и ковариациите като общи линейни модели. Общ линейен модел. Факториален дизайн. Анализ и интерпретация на резултатите. Алтернативен експериментален дизайн. Анализ и интерпретация на резултатите.	2
12.	Валидност – определение, видове. Методи за определяне на конструкт валидността. Фактор и факторен анализ – определения, методи за факторен анализ. Ротация и опростяване на структурата. Анализ и интерпретация на резултатите.	2
13.	Надеждност. Систематична и случайна грешка. Фактори за намаляване и повишаване на надеждността. Значимост на надеждността. Айтем анализ – определение, приложение. Анализ и интерпретация на резултатите.	2

СЕМИНАРНИ ЗАНЯТИЯ

№	Тема:	Хорариум
1	Регресионен анализ – приложение, видове.	2
2	Разчитане на резултатите от регресионен анализ. Интерпретация.	2
3	Методи за сравняване на групови средни. Т-тест при една извадка. Анализ и интерпретация на резултатите.	2
4.	Т-тест за свързани извадки. Анализ и интерпретация на резултатите.	2
5.	Т-тест за независими извадки. Анализ и интерпретация на резултатите. Тест за множествени сравнения.	2
6.	Еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA) – вътрешногрупов дизайн. Анализ и интерпретация на резултатите.	4
7.	Еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA) – междугрупов дизайн. Анализ и интерпретация на резултатите.	4
8.	Двуфакторен дисперсионен анализ (Two Way ANOVA). Анализ и интерпретация на резултатите.	4
9.	Общи линейни модели. Разчитане, анализ и интерпретация на резултатите от линейните модели.	2
10.	Класически факторен анализ – приложение, методи. Класически факторен анализ по метода на главните компоненти. Разчитане, анализ и интерпретация на резултатите.	4
11.	Айтем анализ – приложение, коефициенти. Айтем анализ. Разчитане, анализ и интерпретация на резултатите.	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Обикновена линейна регресия.
2	Параметрични статистически методи за проверка на хипотези.
3	T-критерий на Стюдънт за свързани извадки – вътрешногрупов дизайн.
4.	T-критерий на Стюдънт за независими извадки – междугрупов дизайн.
5.	Post Hoc тестове за множествени сравнения. Видове тестове - тест на Тюки, тест на Шефе.
6.	Еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA) - вътрешногрупов дизайн.
7.	Еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA) - междугрупов дизайн.
8.	Двуфакторен дисперсионен анализ (Two Way ANOVA). Множествени сравнения.
9.	Фактор и факторен анализ.
10.	Айтем анализ.

Библиография

Основна:

Калинов, К. (2001) *Статистически методи в поведенческите и социалните науки*. София: Издателство на НБУ.

Пишо, П. (2003) *Психологическо тестване*. Москва: Питер.

Тодорова, С. (2004) *Статистика в икономиката и бизнеса. Методи, решения и изпитни тестове*. София: ИК „Прес“.

Харалампиев, К. (2009) *Работа с данни в SPSS*. София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“.

Харалампиев, К. (2003) *Въведение в основните статистически методи за анализ*. София: Балкани.

Харалампиев, К. (2007) *SPSS за напреднали*. София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“.

Чолаков, К. (2007) *Трудова и социална статистика*. София: УНСС.

Щетински, Д. (2005) *Измервания и анализ в поведенческите и социалните науки*. София: ИК БАН.

Freedman, D., A. (2009) *Statistical Models: Theory and Practice*. Cambridge: Cambridge University Press.

Field, A. (2005) *Discovering Statistics using SPSS*. London: Sage Publications.

Howell, D., C. (2002) *Statistical Methods for Psychology*. CA: Duxbury, Thomson Learning.

Wilcox, R., R. (2009) *Basic Statistics. Understanding Conventional Methods and Modern Insights*. Oxford: Oxford University Press.

Допълнителна:

Анастази, А., Урбина С. (2002) *Психологическо тестване*. Москва: Питер.

Брогли, Я., Петкова, Л. (1988) *Статистически методи в спорта*. София: Медицина и физкултура.

Гигова, В. (1999) *Статистическа обработка и анализ на данни*. С.

Гоев, В. (1996) *Статистическа обработка и анализ на информацията от социологически, маркетингови и политически изследвания със SPSS*. София: Университетско издателство „Стопанство“.

Сидоренко, Е. (2000) *Методы математической обработки в психологии*. Санкт Петербург: Речь.

Стоименова, Е. (2000) *Измерителни качества на тестове*. София.

Breakwell, G., M., Hammond, S., Fife-Schaw, C. (2002) *Research Methods in Psychology*. London: Sage Publication.

Glasnapp, D., R., Roggio, J., P. (1985) *Essentials of Statistical Analysis for the Behavioral Sciences*. Ohio, Columbus: Bell & Howell Company.

Kerlinger, F., N. (1990) *Foundations of Behavioral Research*. New York: Harcourt Brace College Publishers.

Salant, P., Dillman, D., A. (1994) *How to Conduct your own survey*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
Witte, R., S. (1989) *Statistics*. Florida, Orlando: Holt, Rinehart and Winston, Inc.

Дата: 25.03.2016 г.

Съставил: доц. д.пс.н. С. Карабельова